

# SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**  
Előfizetés ár:  
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Égész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**Görög-udvar,**  
hová a kéziratok címezendők

Hirdetéseket és nyitottíri közleményeket  
a kiadóhivatal  
méréselt áron számít fel.

## Ünnepnapra.

Irtá: Nagy Zoltán szegedi kir. törv. bír.

Az élet nagy forगतagában, a küzdelmek és megpróbáltatások kinja, győrelme között, a létért, a mindennapiért tülekedők zagyva tömegében lenni kell egy percnek, egy pillanatnak bár, a mikor megáll a kavargás, megszűnik a keserű metsző fájdalma, elcsillapodik a zaj és az ember önmagához tér meg, lelkébe tekint: ünnepel.

A hetekre, hónapokra osztott időknek ez a pillanata, ez a perc az egész emberiség nagy, nagy ünnepe, a karácsony.

Az egész emberiségé, melyet nem különít el egymástól faji hovartartozandóság, nem választ el vallás, hanem egygyé, összeforrottá teszi egy közös érzés, egy mindent átható eszme és gondolat: a szeretet, a mely testet öltött a vallás alapító Ur Születése által.

A próféták jövendölése, egy megkínzott népfaj sóvárgása a földi hatalom elérkezett váró Messiás születésé-

vel még nem merítette ki azt a sok évszázados esengést, amely után népek, nemzetek és országok vágyakoztak; a földi király eljövételébe vetett hit és várakozás csak külső formája volt azoknak a sejtéseknek, melyeknek ereje, telje és bensősége a lelkek mélyén szunyadozott és a melyeknek nevet, kifejezést adni erőtlennek, képtelenek voltak.

Éreztek, mert érezniök kellett, hogy a földi hatalom csupán egy magában ragyogó fény, kápráztató csillogás, megnyilatkozásában erő, sőt erőszakosság is, egyaránt lehet, de a fénynek akkor lesz melege, a csillogásnak ereje, a hatalomnak erőssége, ha ezt egy minden gondolat fölötti, minden emberi sejtést felülmúló nagy, általános érzés irányítja. S vajjon mi más lehetett volna ez az érzés, ez a gondolat, mint a szeretet, a melyet országok, világok eddigi lakói: az emberiség nem érezett, nélkülözött.

Igen, a szeretet váilását jelenti az Ur eljövetele, igen, a szeretet megszületése esik egybe az Ur születésével. Ezért, már ezért ünnepe, közös ünnepe

az egész emberiségnek a karácsony ünnepe.

Közel kétezer esztendeje, hogy ki-gyult az egyszerű pásztoemberek feje fölött a ragyogó csillag, amely őket a názárethi jászolba fekvő csecsemő felé vezette; közel kétezer esztendeje, hogy a próféták jövendölése, amely balzsamként hatott egy nemzet sajtó sebére és új világot jósolt a Messias eljövételével kapcsolatban: valóra vált. És mégis, mégis annyi tenger idő, évek ezrei, hónapok tizezrei, napok milliói dacára nem várjuk-e még mindig az új Messias-t, az új megszabadítót?

S vajjon miért? Magunk lettünk erőtlenebbek, hitünk lankadt talán, avagy sorscsapások, küzdés és megpróbáltatás tett kishitűvé? Ám lehet, hogy mindez, avagy közülük egy is talán. De nem éreznök, nem várakoznánk új Messias után, ha lelkünkől a szeretet örök tűzét lánggal lobogni, minket melegíteni éreznök. Csakhogy nem éreznök. Pislákoló fénye az önzés hamujával van betakarva, melegítő erejét a közöny teszi próbára és a boldogító

## TARCA.

### A sors ujjai.

— Séverine. —

— Kifürkészhetetlenek, édes hivem! Mondom önnek, hogy kifürkészhetetlenek!

— Oh tisztelendő ur, ez nem felvilágosítás! Az ön módszerével mindent el kellene fogadni, még a legmagyarázhatatlanabb dolgokat is, a nélkül, hogy egyszer is fellázadjunk!

— Ez a hit, a böccesség... Önök filozófianak nevezik...

— Hogyan? A keresztény megadás? Ez nem kenyerem... Itt van például mindjárt egy dolog, a minck seumi értelmec. Mire való a vénülés? Meghalni, ezt még

értem, mert hiszen szük volna a föld mindannyiunknak. De van-e haszontalanabb valami az ég alatt, butább, csunább mint a...

No, no, mr. Faricasse, ne heveskedjék! Talán az Ur, az ő atyai jóságában könnyebbé akarta tenni számunkra az elmulást, az által, hogy kevésbé bánjuk a halált abban a korban, minket is kevésbé sajnálnak már...

Tarata! Mennél öregebb az ember, annál görcsösebben ragaszkodik az élethez. Az öregségből csak az a bosszantó érzésünk van hogy a részletekben mulunk el. Így például, én magam is szép férfi voltam...

— Miért mosolyog? Pedig ugy volt abbé ur, ugy. Talán nem voltam klaszikus arcu, de szép szemeim voltak, szép fogaim, hajam, természetem, s ugy tudtam ránézni

az asszonyokra, hogy... Ah, nem is mondom önnek! Perpignanától egész Toulonig nem ismertem egyetlen kegyetlen nőt sem...

— Hm, hm...

Ne köhögjön, ezért nem érdemes, ma nem monok többet róla. A többit megtudja majd, ha eljön ráni néve az in extremis... ha ugyan elhatározom magamat rá! Nos, azt hiszi ön, hogy nem utalatos az, miután megelőzőleg a szép Faricasse voltam, most egyszerre ilyen rommá válni?

— De hiszen ön most is...

— Ismerjük ezt a nótát. Az asszonyok is ezt duruzsolják a fülembé, de közben a szemük a pénzárcaimom kalandozik... Most már egyetlen őszinte barátom a tükör maradt, s szinte örült vágyat érek arra hogy ököllet üssem be ezt is. Igen, Párisban egy kissé rendbehoztak, de én tudom,



## Gümőkór (tüdő)

Köhöges, számarköhöges, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

## SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,  
Basel (Svájcz). — Grenzach (Baden).



megnyugvás helyett a magunk érdekét keressük ily módon a szeretet tanítása ellen cselekedvén, megtagadjuk magát a Messiást.

Várunk, pedig várunk. Reményekkel, sejtelmekkel és vágyakozásokkal van tele szívünk. Várunk pedig, várunk. De várakozásunk teljesültét másoktól várjuk ahelyett, hogy azokat magunk igyekeznénk megszerezni, ahelyett, hogy lelkünket véve vizsgálat alá, ott, abban keresnénk a megnyugvásra vezető, egymást megértő nagy, fenséges gondolatot, a szeretetet.

Ünnep van. Álljunk meg egy percre, egy pillanatra bár. Ünnepejünk úgy, hogy lelkünket vizsgáljuk meg és ha nemcsak megvizsgáltuk, hanem a fogadást megtartjuk: megtaláljuk a várva várt Messiást, feltaláljuk újra a már-már elköltözött felebarátj szeretetét.

**Karácsony a politikában.** A magyar politika teljes lelki nyugalommal ünnepelheti meg a karácsonyt. Gondok, bajok vannak ugyan, enélkül sem a magyar ember élete, se a közélet nem lehet el, de azért semmi ok sincs arra, hogy az ünnep áhitatát csendjé, békéjét, nyugalmát megzavarják. Csüggedésre pedig éppen semmi ok sincs. Egy esztendő óta nagyot fordult az ország sorsal Vége az örökös bizonytalanságnak, nyugtalanságnak, a közélet harci zajának, amely sem az ország ügyeiben, sem a társadalom életében nem engedett rendes céltudatos munkát. Azok az igazító kérdések, azok a kiegyenlíthetetlennek látszó ellentétek, a parlamenti pártoknak, töredékeknek ez a tökéletes összevisszasága, amely még egy év előtt is teljes mozdulatlanúságra kárhoztatta minden haladásra képtelenné tette Magyarországot, — megszűnt. A parlamentben erős, céltudatos, hivatásával és programjával tisztában levő többség uralkodik és a többség élein olyan kormány, amely biztos és szerencsés kézzel viszi az ország ügyeit és oldja meg a legnehezebb kérdéseket.

mennyit ér ez! Vajjon ez a dus haj a tulajdonom-e? Nem. Hát a fogak? Azok sem. Ugy tetszik nekem, mintha butorozott lakásban laknám! Hát a mit el sem mondok!

— Mindjárt feldönti az asztalt . . .

— Mert maga teljesen méregbe hoz, abbé ur, a megadásával! Inkább mondja el és magyarozza meg nekem, mire való, mit használ ez a nyomorult vénülés?

— Ismeri ön a hitetlen és a pók történetét?

— Piszkos állat! Nem ismerem.

— Nos, volt egyszer egy nagy király, a kit már szintén megszált rossz szelleme, a kételey és a kritika. Minduntalan azt kérdezte a lelkesztől: Mire való az, mit használ az? . . . Minek van légy és miért van pók? — és bizony e kérdések néha igen nagy zavarba hozták a szegény papot . . .

— Mint most is.

Sem a többség, sem a kormány nem azért foglalta el helyét, hogy átadja magát a hatalom gondtalan élvezetének, a mézes hetek gyönyöreinek. A nagy feladatok elől kitérni, a bonyolódott kérdések megoldását elkerülni könnyű dolog, sőt ideig-óráig sikerrel is kecsegtethet. Ezt láttuk a koalíció történetéből. Ez az uralom a legszebb napjait élte addig, amíg komoly feladatok megoldására nem vállalkozott és amíg vezérei és közkatonái az országot csak jóllímet jelszavakkal ismétlésével traktálták. De az uralom abban a pillanatban ingott meg, amelyben a komoly alkotásokhoz láttak hozzá. A bankkérdés már az 1907-iki kiegyezési tárgyalások alkalmával kavarta fel az egész közéletet és a rendszer bukását akkor csak úgy lehetett elkerülni, hogy ezt az ügyet is, mint minden más megoldásra váró nagyobb feladatot kikapcsolták. Amíg a kikapcsolás tartott, a dolgok kelletlenül bár, zavarosan bár, de valahogy mentek tovább. Ám nyomban aztán, hogy a megoldás terminusa következett, az egész homokra épített uralom menthetetlenül összedült.

A mai kormány és a mai többség éppen abban különbözik elődjétől, hogy az ügyeket nem megkerülni, hanem megoldani akarja. A bankszabadalom megújításának kérdése abban a javaslatban, amelyet a kormány a parlament elé terjesztett, olyan megoldást hoz az országnak, mely pénz és hitelrendszerének állandóságát a legkedvezőbb módon és az ország minden jogos érdekeit kielégítve, biztosítja.

A sok kicsinyes hozzátértés nélkül való gáncsoskodás ellenére senki a világon nem állította, hogy a koalíció kormánya ennél a megoldásnál jobbat, kedvezőbbet tudott vagy csak akart volna is hozni. Hogy nem hozta és hogy megoldatlanul hagyta, ez azért történt, mert félt a nehézségektől, félt attól, hogy jelszavait és frazsisait ezzel a megoldással nem tudta volna összhangzásba hozni. Inkább tűrte, hogy azok a nagy, a szó szoros értelmében életbevágó gazdasági érdekek, amelyek éppen a pénz- és hitelrendszer kérdésében nem tűnnek meg semmiféle bizony-

— Legyen úgy. De egy napon megfordult a kocka. A királyt a szomszéd állam királya legyőzte s kénytelen volt székesben keresni menekülést. Egyedül elhagyatva haladt keresztül a hegyen. Mikor teljesen kimerült, egy barlangba bujt el, csaknem halálra fáradva.

— Szegény!

Hajnaiban, mikor nehéz álmából magához tért, észrevette, hogy egy óriás pók behálózza a kijáratot.

— A Piszkos jószág!

— De most az egyszer áldott jószág is. Mert a király üldözői, a kik idáig követék nyomát, megálltak a barlangbejárat előtt s meglátva az értetlen pókhálót, nem mentek tovább. Mert — szólt az légyik, senki sem léphetett volna ide be úgy, hogy e gyenge, törékeny pókhálóvárat széjjel ne tépje. Az üldözők eltávoztak s most megértette a király, mire való a pók, a mely

talanságot, a legnagyobb veszedelemnek legyenek kitéve. Nem közgazdasági politikát csinált tehát, hanem kicsinyes politikai és hatalmi érdekeknek felelt meg az ország közgazdasági érdekeit. Hogy jelszavai tovább uralkodjanak, megkerülte a munkát.

A kormány és a nemzeti munkapárt nem hódol a jelszavak uralmának. Fiatalos munkarejét és alkotó vágyát egész csoribatlan presztizsét viszi bele a politikai harcba. Sorban meg akarja dönteni azokat az évek óta halmozódó torlaszokat, amelyek magyarországot szabad és nyugodt fejlődésének útját állják. A bankkérdés megoldásával felszabadul Magyarországnak egy belső gazdasága, mint Ausztriával való gazdasági viszonya ama tühretetlen nyomás alól, amely minden alkotó munkának útjában állott. A véderő törvény ügyében tizenkét esztendő óta tart a bizonytalanság és az ideglenségesség. Hogy a megoldást halasztottuk és elkerültük, ebből az országnak nemcsak haszna nem volt, de véghetetlen kára. Mint egy lidérc kísértett, ez a kérdés a kormányzás és törvényhozás minden útjain. Senkisésem mert ennek a kísértetnek komolyan a szemébe nézni. Félek a lármas és ocsó demagógiától, a magyar politika örökös intrikáitól, — egyfelől, és ismeretlen rejtélyes külső hatalmaktól másfelől. De ma olyan kormány, olyan többség áll az ügyek élén, mely nem fél kísértetektől. Meg fogja oldani ezt a kérdést is és akkor az egész ország megszabadul egy nehéz lidércnyomástól és szabadon vehet lélekzetet.

Ha ezeket a torlaszokat eltávolítottuk a magyar politikai közélet útjából, akkor nyugodtan hozzáfoghatunk az ország belső megerősítésének munkájához.

## A régi Duna-Tisza kanális.

A Duna-Tisza-csatorna eszméje bő másfélszáz évvel ezelőtt már, kész tervben és igen előkelő szakbizottság tárgyalásaiban szerepelt.

Topographisch-statistisches Archiv des Königreich Ungarn — ezt a címet adta jó Csaplovits János ezernyolczszázhuszonegyben annak az ő

most megmentette életét s hálat adott érte az egek urának.

— Nagyon kedves, nagyon találékony dolog, mint önnek minden kis történet. De mondja meg nekem azt, mit használ az én műfogsorom, az én melegítőm s a többi lelkeim udvosságénc?

— Honnan tudhassuk azt mi?

Ah, ez a szerencsétlen Fariscasse később nagyon elátkozta azt a gondolatot, a mely arra készítette, hogy sok vidéket bejárjon, hogy utazék, kalandokba bonyolódjék. Szeretne volna végkép lekötöni magát egyetlen rokona. Escandou apó hálaát, a ki valamikor kapitány volt, egy kisést talán kalózkodott is, meg néger rabszolgákkal is kereskedett közben, s mikor becstelenséggel szerzett magának vagyont; hazajött hogy becsületesen éljen belőle.

Hiba volt ötven esztendő s a háza-

Minden vajdai doboz 25 drbot tartalmaz.  
Minden tablettán rajta van e két szó



Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

**Szereti egészségét?**

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű.

**PURGO-BAYER**

Minden vajdai doboz 25 drbot tartalmaz.  
Minden tablettán rajta van e két szó



Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

nagy gondal szerkesztett könyvének, amelyből több más közt, a Duna-Tisza-csatorna legelső terveirása is még olvasható.

Csaplovics könyvének a kikötője Horváth János dr., ki az «Iparügyek» című folyóirat 1896. évfolyamában már méltatta a művet.

S történeti értéke, dr. Horváth szerint is, feltétlenül nagy ennek a szerencsére egészen megmentett emlékek. De, szerintünk, műszaki szempontból is figyelemre méltó az még ma is.

Aztán minket meg most — érték ide, oda, vagy amoda — igen közelről érdekel e kérdésre vonatkozó legkisebb adat is.

Eppen ezért — Balla mérnök tervéről beszélni egyetmást, rosszkor nem eshetik. Mert Balla Antalnak hívták Pestvarmegyé akkori mérnökét s ő készítette el ezt az első tervet.

Csaplovics azt mondja, hogy évszázadokkal Balla Antal eőt felöltött már a terv efféle hajló emberek agyában. És már Balla előtt szó hangzott a felől, hogy a Tiszparti felső vidékekről, termő környékekről a Pestre szánt kereskedő-árúk e rendeltetési helyükre csakis úgy juthatnak hosszban, nagynehezen, ha előbb a Tisza torkolatáig, illetve a Ferenc-csatornáig leszállítják sorjában azokat — s azután hatalmas távolságban újra, a Dunán felfelé, hajóztatják vissza. Pedig mind e portékat milyen könnyen, milyen olcsón, milyen rövid idő alatt be lehetne hordani a főpiacra: csak egy csatornát kellene kiásni a Tisza szelétől...

A nádorhoz, Lipót főherceghez, be is adja mostmár, ezerhatszázkilencvenegy évben a csatorna-tervét s első famodeljét ez a Balla Antal.

A Pest — Szolnok-közi nagy országút mentén futna a csatorna, h o z z á n k, C s o n g r á d felé, e tervázat szerint s Űlő közepébe esnék ennél fogva legmagasabb helyen fekvő, kényes része.

Miért aztán Balla vízgyűjtő medencéit tervezett Űlőnél.

E gyűjtőmedencét, az őt, vagy hat mérföld hosszban kivájt árok közvetítésével, a Rákospatakja táplálhatná vízzel: eszelte a mérnök.

Pesttől kezdve, eddig a medencéig emelkednék tehát a csatorna. Innen kezdve, viszont Csongrád tájékaig lefelé esnék az.

Ezt az emelkedést, illetőleg esést megszabályozhatná huszonnyolc jó zsillip.

S a csatorna csak tizenhárom és egy negyed rész s mért föld: ötvenháromszor öl hosszú lenne így.

Tizenhat láb széles és öt láb mély vízén tizenöt — húsz tonnás hajók járhatnak.

— Ilyen volt a Balla tervénekelveje.

Felédésbe is ment mihamar az egész s vele egyetemben a csatorna ügye.

Mignem József nádor kezébe nem fogta e dolog végét is.

Közbenjárására báró Podmaniczkyt ez ügy királyi biztosul küldik ki csakhamar.

Podmaniczky vezetése alatt Balla Antal mérnök, Heppé, az országos építészeti igazgató és Mayllard, műszaki vezérőrnagy, Pestről elindulva, megkezdik a helyszínelést, kutatást.

Megy, jár a bizottság, a Duna-Rákospatak torkolattól fel, fel Gödöllőig. Nyugotnak a Rákosvölgyén, a tápiói hegyháton át, a szolnok-pesti országút melletti vidékeken végig...

A helyszíni vizsgálat eredményeképpen azt állapította meg ez a bizottság, hogy a «tápiói» hegyhát átvágásba a Rákospatakja, a csatorna vízzel való ellátására, belévezethető.

Há nem ez chez az irányhoz fűződött minden vérmes remény, nem is egy, több okból, még is csak füstbe megy.

Tudniillik Pestnél a hegy átvágásnak magasabb fekvése lenne hatvan öllel és hatvankilencel Csongrád tájékanál. Esése és emelkedése így a csatornának képzelhetetlen nagy, még százhuszonkilenc önlé is több lenne.

Es valószínűleg csak családost hozna a Rákospatakba vetett bizalom is.

Némelykor, nyaranta ugyanis alig-alig tud összeszedni ez a patak egy-egy malom elhajtására elegendő vízmennyiséget is. Nem hogy a csatornát még eltalálhatná. Hacsak a hegyhátnak átvágása közben valami bővíző források, patakok nem tűnnek elő...

Volt eset ilyenre. De ki biztos ebben?

Számításba kell még venni végül azt is — jelenti be a nemes bizottság — hogy a Rákosnak most tizennyolc malma van. Ezeket mind úgy kellene megváltani külön-külön a molnárjaitól, megfosztván a vidéket egészre e nélkülözhetetlen, szükséges művektől.

Am, milyen más ennél, a másik, a pest és szolnoki út menté!

Legelőször jócskán, sokkal rövidebb is. Mélyebb is.

A talaja is nedves, Pest környékén a felszín alatt két-három lábnyira víze már felfakad. És mind e talajvíz — a Duna felé áramlik, bőven, folyton-folyvást,

Monor vidékétől, mely magától kitetszik, mint a legmagasabb pont Pest és Csongrád között.

— Tovább figyeljük csak!

Monor mögött megered a Pilis-patak. Folyik a pesti út mellett. Le, egészen Szolnok alá. Itt a Tiszába beömlik.

Még az eső víz is Monor táján gyűl meg. És a Tisza felé tör le innen az is.

A pilisi kastély kertjében ott van a kerek tó víze, a kör legmagasabb pontján. Talaj vízből fakad az is, a földszíne alól már három lábnyira.

Épp így, a [csatorna útján, a monori korcsmá-forrás. Tizenkét láb mély a víze. A víztükre egyenlő a földszíntjével. A legszárabbik nyárban kétezer nagy állatot még megítatnak a gödréből.

S a Duna-Tisza-kanális ezeken a helyeken még, ezeknél a forrásoknál mélyebben is feküdhetnek két, három, sőt négy öllel is — körülbelül ezernyolcszáz ölnyi hosszban. — Figyeljük csak!

E hosszúság és e mélység következtében, a nagy víz áradás volna remélhető. Ezer két vízáramlása talán...

De, ha annyi nem is, a csatorna táplálására szükséges víz, magából a talajból kitelne, az az egy bizonyos.

S ez nem is oly ritka dolog.

Ott van Wippach, Krajánbányán.

Ott van Bécsújhegy. Itt a talajvíz oly gyakori, hogy egész folyókat alkot, hatalmas vízműveket hajt.

Ott a Manchesteri csatorna. A Worsley-malom forrásai annak csupán neki vízet.

Ezek voltak az első vizsgáló bizottság észleletei. Mind-mind a mi, mai törekvésünket igazolják. Ha nem is olyan határozott kijelentésekben, milyeneket a kilencvenes években Hobohm, német mérnök már fennen hirdetett, hogy a Dunát a Tiszával oly csatornával kell összekötni, mely Budapest fölött ágazik ki a Dunából és Csongrád községénél szakad a Tiszába!

Dr. Herczeg József.

ság eszméje kezdte kisérteni utóbbi időben. már azért is, mert féltette az örökséget. És menyire sajnálja most merészségét, vígyait, most, a milior elveszettnek érzé magát! Mire kellett neki a bácsi üzletét átvenni s itt, Afrika belsejében folytatni a cserekereskedést értéktelen lán-lom helyett elefántcsontokért aranyporért? Egyszer a négerék elfogták és megkötözték.

A karjait szorító béklyók fájdalmat okoznak neki, de aggodalma még jobban szorítja a torkár. Mit fognak határozni azok amott a tű: körül? Az élet virágiban hagyini itt a világot, most egy cseppet sem tartja magát öregnek, egyszerre felhagyni a reménynek, hogy viszontlátja a Provencz-ot, hogy újra kartyázhat kedves papjával, hogy megölelheti öreg bátyját, sőt még a bujdosos Estellát is, bátyja gondozóját!

A négerék oda odanéznek feléje s fehér foguk meg-megcsillan a tűz fényében. Oh, ha megennék őt! Vagy megsemmisítenék, hogy fétisüknek feláldozniak testét! Erhez járni, még a szinte fojtó levegő, a sötét éjszola, a sötét éjszaka És egyetlen társa sincs már... mind meghaltak, vagy szét kergették őket...

Faricasse, megpróbál fordulni. És ő, a ki meg fog halni nem sokára, mégis megelége-

detten látja, hogy a fordulásával meg sem mozdítja a vaskarikát, mely derekát övezi.

Két rettenetes, meztelen fekete ott-hagyja a többit, s felveszi a foglyot mint egy csomagot, lábára állítja, s aztán megvetően oldja le lábairól, csuklóiról a bilincseket.

Nos, Faricasse Cincinnatus, most meg mutatható ezeknek az emberi majmoknak hogyan hal meg egy franciál Messziről menydörgés hallatszik, közelebb jön s az ég csikos lesz a villámlástól, mint egy zebra...

Mint a hogy valamikor a szabadság-szobor talapatáról kalaplevétellel üdvözölte a népt, most is ugyanazt a mozdulatot csinálja meg karjával. Csakhogy kalapját régen elvesztette s keze csak a parókat emelte fel feje föl. Rémült mormogás, futás hallatszik erre, azután egyes bátrabb négerék visszatérnek, mint ijedt állatok. Faricasse maga is megrémül első pillanatban, nem tudja, mi történt vele? De aztán kezére néz, s látja mit lengett benne, s elfogja a nevetés. Az a déli eltitkolhatóan kacagás, a mely a letragikusabb pillanatokon is kitör a provencseiből. A parókaja volt.

Ugy hát, ettől féltek, ti négerék! Hit csak várjatok!

És két kézzel kirántja szájából fogso-rát s égnek emeli azt is: és e csodásan szép, porcellán fehér fogso-r előtt a négerék térdre roskadnak s elföldik szemüket. A valódi csoda azonban az, hogy az ég is bele-szól a dologba. Talán, hogy bebizonyítsa a régi közmondás igazságát: Segíts magadon s az isten is megsegít. Rémisít világosság s még borzalmasabb zaj utána. És Faricasse tüzkörtől körülveve jelenik meg előttük s pupja ragyog. A négerék homlokukat a sár-ba hajják. Már nem kiabálnak, már csak sugva mondják egymásnak: A napot a hasában viseli! A hasában!

Később mint királyt és mindt Istent lát-ták őt viszont a kutatók. És mikor hogyléte felől kérdézősködtek tőle, ő az expedició szervezőjének a térdére ült s hamisan pis-logva szemével szólt:

— Nem megyek veletek, itt sokkal jobb dolgom van. Othon legfeljebb egyszerű-pogár lennék, itt Isten vagyok. De ha va-lamikor látjatok az öreg Benassou pátert, mondjátok meg neki, hogy igaza volt. Min-dennek van valami haszna s az ember nem tudhatja előre, minek köszöni az életét...



## Ujdonságok.

Szentes, 1910. december 25.

A régészeti múzeum ünnep és vasárnapokon  
d. u. 2—8 óráig nyitva.

### Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk

— **Vármegyei közgyűlés.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 23-án tartotta évnegyedes rendes közgyűlését. A közgyűlést Dr. C i c a t r i c i s Lajos főispán nyitotta meg. Az főispáni évnegyedes jelentést a közgyűlés tudomásul vette. A jelentés kapcsán felemlítette az alispán, hogy K i s s Zsigmond megyebizottsági tagot Ö Felsőge a királyi tanácsossággal tüntette ki. A kitüntetés feletti örömeinek a közgyűlés azzal adott a maga részéről is kifejezést, hogy az ősz bizottsági tagnak érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta. Ezután a bizottsági tagok megválasztására került a sor. A közigazgatási bizottságba, az állandó bíráló választmányba, az igazoló és központi választmányba, valamint az állandó választmányba egytől-egyig a munkapárt jelöltjei jutottak be. Dr. N a g y Sándor alispán javaslatára elhatározta a közgyűlés, hogy több utszakaszt, köztük a Szentes — nagymágoesi, a Szentes — békési, Szentes — szelevényi és a transversalis úttól a tőkei állomásig vezető útszakaszt a kereskedelmi miniszter államközlésén építtesse ki. A közoktatásügyi miniszter által a Horváth Mihály szobrára adott 2000 koronát köszönettel fogadta a közgyűlés. Mátéffy Kálmán volt megyei főjegyző évi nyugdíját egyhangúlag 4000 koronában állapította meg. Szentes város 1911. évi költségvetését — a felebbezés elutasításával, — változatlanul jóváhagyta a közgyűlés. Misztrik Károly városi állatorvosnak vagatási díjait pedig felemelte. Végül felemlítjük, hogy a szentesi munkás gimnázium segélyezésére a vármegye 500 koronát szavazott meg. A gyűlés délután 5 órakor ért véget.

— **A város egy milliója.** Tudvalevő dolog, hogy az aszfalt utak, villanytelep kibővítése, városházépítés s egyéb, a közel múltban létesített beruházások költségeit a város községi kölcsönnel fogja fedezni. Az év őszén beállott rendkívüli pénzdrágaság azonban lehetlenné tette a hitelművelet előnyös lebonyolítását s így a tanács kénytelen volt a már elkerülhetetlenné vált szükségletek kielégítésére ideiglenes megoldási módokat keresni. Az év végén esedékessé váló kiadások fedezésére közel egy millió koronára van szüksége a városnak, melynek fedezését a tanács függő kölcsönnel kívánja eszközölni addig is, míg a pénzpiac javulása a községi kölcsön felvételét lehetővé teszi. Ez irányban megkereste a nagyobb fővárosi pénzüzeteket, mint hogy azonban minden egyes helyen kossarat kapott, legutóbbi tanácsülésén zárt ajánlatra hívta fel a helybeli pénzüzeteket. — A versenytárgyaláson mindhárom pénzüzetet részt vett Folyó hó 23-án bontattak fel az ajánlatok, melyek szerint a kért egy millió koronát a Szentesi és Központi Takarékpénztár 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub> százalékos kamatozás mellett hajlandó a város rendelkezésére bocsájtani. A tanács az ajánlatok felett ugyanaz nap délután tartott ülésében határozott, ki-mondván, hogy a milliót a Szentes-vidéki Takarékpénztártól, mint lényegesen olcsóbb ajánlkozótól veszi fel. Ez alkalomból nem mulaszthatjuk el a feletti őrszinte örömeinknek ki-

fejezést adni, hogy az összes Takarékpénztáraink habozás nélkül siettek a város rendelkezésére bocsájtani a szükséges összeget s e mellett a mai viszonyokhoz képest — nyilvánvalóan a város iránti előzékenységből — oly alacsony kamatlábát szabták, hogy önzetlenségük kétségbe felül áll. Hiszen csak az imént olvastuk, hogy Budapest főváros a maga 40 milliós kölcsönét lényegesen magasabb kamattal mellett volt képes megszerezni.

— **A karácsonyi ünnepi istentiszteletek** sorrendje a reformátusoknál. Ünnepe első napján délelőtt predikál F u t ó Zoltán lelkész, ágendázik G e r d e z Lajos lelkész. Csongrádon istentiszteletet tart és urvacsorát oszt S e b e s t y é n Béla s. lelkész, délután predikál H e r p a y Gábor legátus. — Ünnepe másodnapján délelőtt a templomban predikál a legátus, ágendázik R á s ó János s. lelkész, délelőtt 10 órakor a közkórházban, 11 órakor a szegény menházban istentiszteletet tart és urvacsorát oszt F u t ó Zoltán lelkész, d. u. predikál a legátus.

— **Figyelemztetés.** Értseim a város közönségét, hogy az 1910. évi január hó 1-től január hó 10-ig országsszerte, tehát városunkban is népszámlálás tartatik. A népszámlálásnak nincsen egyéb célja, mint a népességről olyan tájékozásokat gyűjteni, amelyek segítségével az állam és a társadalom úgy az összeségnek mint az egyeseknek boldogulását mozdíthatják elő, tehát egy magasabb állami érdekről és nem újabb közterhekről van szó, felkérem ennél fogva a város lakosait, hogy a népszámláló biztosokat, — akik az összeírás céljából a jövő január hó 1-től 10 ig mindenkinek a lakasan meg fognak jelelni, faradságos munkájukban kézségesen támogassák, és a szükséges adatokat minden idegenkedés nélkül, a valóságnak megfelelően bocsássák rendelkezésükre. Figyelemztetem a város közönségét miszerint mindenkinek kötelessége, hogy a hozzáintézet kérdésekre a valóságnak megfelelően válaszoljon, mert aki a számláló biztos a valóságnak meg nem felelő bemondásokkal félre akarja vezetni, vagy pedig az adat szolgáltatást megtagadja, kihagást követ el és az 1897. évi XXXV. t. cz. 13 § a értelmében 100 koronáj terjedhet pénzbüntetéssel fog büntettni. Kötelessége mindenkinek a számlalóbiztos tisztességesen fogadni s felhívásának elgezt tenni, mert a számlalóbiztosok hatósági megbízottak lévén, megsértésük, teendőiknek végzésében erőszak vagy lenyegetés által való akadályoztatásuk az 1910. évi VIII. t. c. 5. § a és az 1878 évi V. t. c. 165 § a. alapján 3 évig terjedhető börtönbüntetést von maga után. Felhívom a közönségét, hogy a haz és tanyaszámokat, ott ahol azok hiányoznak mindenki felzakja, ahol pedig meszelés fojttan többé el vannak fedve, megtisztogassák, hogy a számlalóbiztosok azokat egy tekintetre azonnal leol vashassák. Figyelemztetem továbbá a lakos ságot arra is, hogy a számlalóbiztosnak a környéken járásakor a tanyai kutyákat, az azon körben tartozókat tartsák köve. Szentesen, 1910. évi december hó 24. Dr. Mátéffy Ferenc polgármester.

— **Szentes város legöregebb polgára.** L a k o s Ferenc ki nemcsak családjának, hanem egész Szentes városának egyik legereszeretettebb és szívből tisztelt tagja, ebben az évben december hó 3. napján üli meg születésének s z á z éves évfordulóját Lakos Ferenc matuzslemi kort teljes lelki és testi egészségben élte át annak faradsága ma se igen látszik meg rajta. Családjá amelyben a Mikecsek dominálnak és tisztelői a ritka évfordulót ünneppel ülik meg.

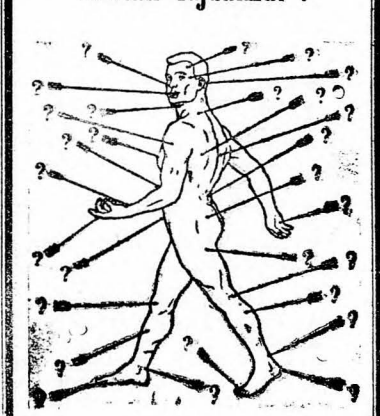
— **Karácsonya ünnepély a vármegyei közkórházban.** A több év óta szokas karácsonya ünnepély ma délután 5 órakor lesz a kórház felvételi épületében, a mikor is a

jószívű adakozók adományából vásárolt hasznos tárgyak, melegruhák stb. a betegeknek szétosztatnak. E szép és örömeteljes ünnepélyre a közönséget is szivesen látják.

— **Halálozás.** Egy derék öreg polgártársunk id. K a n a s s Nagy Lajos hunyta le 75 éves korában a f. hó 23-án örök alomra szemeit Jó polgár, jó gazdalkodó volt s általános tiszteletnek örvendett. Haláláról a család a k. vetkező gyászjelentést adta ki:

„A ulrottak úgy a magunk, mint az összes rokonság nevében is mélyen megsomorodott szívvel tudatjuk a jó édes apa, nagypa, testvér rokon és jóbaratnak, Id. Kanasz Nagy Lajosnak élete 76-ik, özevegységének 3 ik évében hosszas szenvedés után, folyó hó 23-án reggel 9 órakor történt gyászok elhunyat. Megboldogult kedves halottunk földi maradványai folyó hó 25 én délután 3 órakor fognak az I. kerület Rakóczi-ter 12. számú gyászhatló a ref. egyház szer-tartasa szerint a ref. középső temetőben örök nyugalomra tétetni.

## Vannak fájdalmai?



Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáfluidot, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágráb megye.)

- I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító gyengeséget megszüntető hatással bír gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közevényit, ideggyengeséget, a dalszúrast, szagatást, influenza, fej- fog- és derékfájást, zsabát, bűnülést, szemfájást, migránt, sok itt meg nem emített betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot rekedtség, natha, mell- és torokfájás és légvontat vagy hűléstől eredő bajok ellen is paratlan gyógyssikerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 specialis üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomasára óhajjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomor-bajok, görös, évtágytalanság, vesecégés, ha nyasi inger, rosszullét, feibőfogs, puly fadság, dugulás, aranyeres bantalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle haszhajót Rebarbara-Elsáfluidot. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utanzatokt és címezünk minden rendelést gondosan

25—1  
Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica,

Centrale 126. sz. (Zágráb megye.)

— **Öt és ötvenfilléresék.** A bécsi kereskedelmi és iparkamara mai ülésében elhatározta, hogy felterjesztést intéznek a kormányhoz öt és ötven filléresek veretése tárgyában. A kamara felterjesztésében arra kéri az osztrák kormányt, hogy az érmeegyezményhez pótlásképpen kössön a magyar kormánnyal szerződést, a mely szerződés az új ötvenfilléresek veretését szabályozza.

— **Érzéstelenítés villamos árammal.** Leduc parisi orvosnő volt az első, a ki a rövid időközökben megszakított villamos áram érzéstelenítő hatását megállapította. A főfedezés orvosi körökben nagy érdeklődést keltett, és senki sem hitt benne, hogy a villamos érzéstelenítés valaha a sebészetben gyakorlati alkalmazást nyerjen. Még akkor sem hitték benne, a mikor maga Leduc tanár feje künt hős lélekkel az operáló asztalra, hogy érzéstelenítő eljárásának gyakorlati értékét bebizonyítsa. Most azonban döntő értékű elismerést kapott Leduc tanár felfedezése. A newyorki „Franciskus“ kórházban ugyanis Rabinovits dr. kisasszony, a feltaláló francia professzor tanítványa, egy osztrák születésű fiatal embernek labajutai operálta le a villamos érzéstelenítés alkalmazásával és az operáció olyan kitűnően sikerült, hogy a beteg az egész műtét alatt kedélyesen beszélgetett az orvosokkal.

— **Jótekingyelű előadás.** A szegénysorsú iskolás gyermekek felruházására a katolikus körben karácsony előestéjén és napján és új év napján, mindenkor délután 4 órakor kezdődőleg, gyermekek színi előadás lesz. Előadatik A kis Jézus ajándéka, karácsonyi zsinmü. Belépődji: I. hely 1 korona 20 fill. II. hely 80 fill. III. hely 60 fill. Állóhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók a róm. kath. plebánián. Gyermekek újév napján a helyi árak felét fizetik. Karácsony napján pedig csak az esetben, ha szüleikkel együtt jelennek meg.

— **A 606-os a kórházban.** E cím alatt az Ehrlich tanár szeruma értendő, mely a „Salvarsar“ névenkerül forgaiomba s amelylyel a vérba és következményei ellen oltanak sikeresen. A kórházban a 606-tal már a múlt héten megkezdődtek az oltások. A Wassermann-féle vérvizsgáló eljárás és a tüdőbetegségek és ebből folyó bajok elleni Spengler-féle gyógyító oltások is évek óta sikeresen végezteknek.

— **A gyufamonopólium.** Az osztrák kormány a gyufamonopóliummal kapcsolatosan megkezdte a gyufagyártelepek, felszerelések és készletek megváltásának elnökalkatait. Az Ausztriában üzemben lévő 64 gyufagyárhoz feszültséget intéztek az osztrák pénzügyminiszter, hogy záros határidő alatt hozzá tudomásra, mily nagy az az összeg, amelyet a megváltás és kartalanítás fejében az üzemtulajdonosok kérnek. Minthogy Ausztria és Magyarország közös vaterület s a csempészés megakadályozása ugy kívánják, hogy a gyufafüvedék — ugy a mint a dohányjüvedék, meg a vami is alaprendelkezeiseiben szervezetében közös egyetértéssel egyöntetűleg szabályoztassák, a magyar kormány várhatólag a közel jövőben hasonló rendelkezést fog kibocsátani. Csak annyira időbe fog kerülni, míg — lefordítják.

— **Halvacsora.** A Szentesi Izraelita nőegylet 1911 évi január hó 7 én rendezendő táncmulatsággal egybekötött halvacsorájára kezd meg az ideai elite mulatságok sorát. A nagysikerűnek ígérkező estély iránt, amely kedélyessége révén a legjobb hírek örvend közönségünk városzerte méltó érdeklődést is mutat s annak sikere az eddigi aláírásokból is már fényesen biztosítottak látszik. A meghívók a legnagyobb körültekintéssel a meghívót küldötték szét s ha, akik arra igényt tartanak, nem kaptak volna, szíveskedjenek Gunst Sándor vagy dr. Öze Gyula

egyleti titkárokhoz fordulni eziránt, akiknél az estélyen való részvétel is bejelenthető. Az aláírások illetve a jelentkezés megkönynyítése végett a társkörököz aláírási ívet küldött a rendezőség.

— **Brutális tanyás.** Szudor Kaks Antal Kisteleki tanyás állott a törvényszék előtt súlyos testi sérítés büntetével vádolva ellene a vád az hogy haragos szomszédja: Ric Jánosnak 14 éves hasonnevű fián, ki a jüh őrzés mellett elaludt, szekerével szándékosan keresztül ment. A kerék a gyermek fejét és derekát egy össetörte, hogy 14 napig volt beteg. A törvényszék felmentette a vádlottat, mert a vádat bebizonyítottak nem találta. A kir. ügyész és srtét felbebiztek.

— **Ki a legény a csárdában.** Három évvel ezelött véres mulatság volt Kisteleken. Az egyik korszakba, ahol kisteleki legények mulattak éjfélután több pusztaszeri állított be A kistelekiek rossz szemmel nézték a jüvevényeket akiket később ki is szorítottak az utcára. Kint aztan folytatódott a veréke és Három legény Medgyesi Desző, Szarvasi János és Sándor József megtámadták Olajos Pal pusztaszeri fiatalembert s botokkal elverték, Olajos oly súlyos sérüléseket szenvedett hogy husz napig élet halál között lebegett A szegedi királyi törvényszék szerdán ítélték a verkedők fölött akik közül Szarvasit három hónapra és Sándort négy hónapra fogházra ítélték.

— **Egy ember élet 4 hónapi fogház.** Sándorfalvan a Dóci-malomban ez év 19-én Bíró Gyula Bozó Bugyi Lajos összes szólakoztak, majd botra mentek, Bíró János 8 napon belül gyógyuló testi sérést okozott ellenfelén, aki nem maradt adósa, hanem bicskájával ugy hasba szúrta Bíró Jánost, hogy ez hashártagyuladás következtében 5 nap mulva meghalt. A szűrés után még volt anyai erceje Bíró Lajosnak, hogy testvérbátyját Palt segítségül hívja, ki is az istállóba menekülő Bozó Bugyi Lajost, alaposan el is látta. Erős felindulásból elkövetett halat okozott súlyos testi sérítés miatt vádolta meg a kir. ügyesség Bugyi Lajost akit a bíróság 4 hónapi fogházra, míg Bíró Palt 8 napi fogházra és 80 korona pénzbüntetésre ítele.

— **Egy orosz báró köszönete.** Holyninger-Huene Sándor báró valóságos titkos tanácsos Szent-Pétervárról saját elhatározásából a következő levelet intézte Feller stubicai gyógyszerészhez: Fogadjak legbensőbb, mélyen érzett halamat a valódi elhatalmas Feller-féle Elsafluid megküldéséért. — Igen jót tett labaimnak, a merevség és fájdalom megszűnt úgy, hogy ismét szabadon mozoghatok. Most légszűhurutomat kezeltem az elsafluiddal és melegen fogom ajánlani e kitűnő gyógyszert ismerőseimnek és az orvosok körében. Valódi Feller-féle Elsafluidot Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica, Contrale 126 sz. (Zigrabmegeye) gyártja és itt 12 kis 6 dupla, vagy 2 különleges üveg bérmentve 5 koronáért rendelhető. Sok jót hallani e régismert háziser sokoldai gyógyhatásáról, amelynek mint fenti levélből látni, a külföldön is vannak lelkes hívei.

— **Ragályos betegségek** terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskának. Ha ezen veszedelmes féregkeltő alaposan megakarunk, úgy csak szabadulni a Löcherer Cimexint használjuk, mert a Cimexinnel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindezt használható, szövetet butort, falat nem piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható Szentesen Trajter Zoltán gyógyszerárán és a készítőnél: Löcherer gyógyszerészénél Bartfán 26—1

— **Eredeti festmények.** rézmetszetű (heliogravura) kivitelben — kézi kidolgozással, beramázva és ráma nélkül, részletfizetésre is igen olcsó árban, valamint kisebb képek, kaphatók Szilgyi Dező könyvkereskedésében. — Petőfi-szálló. Oriási válsztek karácsonyi és újévi képes lev. lapokban.

**Irodalom.**

A „Vasárnapi Ujság“ karácsonyi számával együtt kapják az előfizetők a karácsonyi albumot, mely fényes pompájú kiállításban, legjelesebb írónk egész sorának szépirodalmi munkáival, művészi illusztrációk nagy gazdagságával és négy gyönyörű színes képmelléklettel jelent meg. Ezt az albumot megkapják az újevkor belépő új előfizetők is. A rendes karácsonyi szám is a szokottnál gazdagabb tartalommal jelent meg. Címkép Luini elragadó Madonna-képét, a Szépművészeti Múzeum egyik díszet közli: ezenkívül képeiben bemutatja Nazáretet, a különböző fényő fajtákat, a színház ujságait: az Elektrát és a Szent ligetet (Alexander Bernát színházi cikkével), fényképeket Pasztor Árpád világtörül utjáról, a fiatal Pallavicini György őrgrof és jegyese, Andrássy Boris gróf arcképe stb. Külön említést érdemelnek a pompás divatképek és egy képes közlemény a női kalap múltjáról. Szépirodalmi olvasmányok: Endrődi Sándor és Szávay Gyula versei, Lengyel Menyhért novellája, Möriz Zsigmond és az olasz Neera regénye. Egyéb közlemények: a parisi látáron kiállított Kossuth-szobor, Neogrady Antal bájos rajza, tárcacik a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb.

A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyeder négy korona a „Világkrónika“-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalban (Budapest IV. ker. Egyetem-úta 4 szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a nép számára, félévre két korona 40 fillér.

**ANGOL-KÖR**

önkre fogja tenni az Ön gyermekének egészségét ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

**Scott csukamájolaj Emulsió-ja**

megszünteti az angolkört, megerősíti a csontokat és egészséges hussal borítja azokat.

Azonfelül, és ez az, amit tapasztalt szülők teljes érteke szerint meg tudnak becsülni — semmi nehézséggel nem jár a ki szenedvőt rábírnai arra, hogy a



**Scott-féle Emulsió-t**

bevegye, mert kellemes, tejeleve izen van

A gyermek megemésztí, még ha a tejő dorodik is. 10

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb

Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 fillér.

Kapható minden gyógytrában

**Nyilttér.**

A „Szentesi Lap“ Tek. Szerkesztőségének Szentes.

A „Szentesi Lap“ f. hó 22-én megjelenő számában a „nagyfőkei kakasokról“ c. burkoltan reám célzó cikkre — egyelőre — az, hogy az abban foglalt állítások igazságának kiderítése céljából a mai napon föllöttes hatóságomnál fegyelmi vizsgálat elrendelését és megindítását kértém magam ellen. Szentes, 1910. december 22.

Tisztelettel: **Lakos József** áll. tanító.

— Főispán, mint tűzoltóparancsnok. Karácsony szombatján este 7 órakor tűz ütött ki, — boltzárás után, — a Bleier Simuel rőföskereskedő Hariss-házi üzletheiyiségében. Hét órakor zárta le a személyzet az üzletet s 15 perc múlva óriási füst gomolygott ki az üzletből. A járőrelők kiabálni kezdtek. Tűz van! Tűz van! Először nyomdánk személyzete szaladt oda. Időközben Bleier is odaérkezett. A boltot felnyitotta. Ekkor már oda érkezett a fecskendő is, ugyanakkor jött a főispán is. Rendeletet adott ki, hogy nyissanak fel minden ajtót, mert a füst miatt nem lehetett oltani s a boltba behatolni élet-veszélylyel járt. Először az üzlet hátulsó része égett, azután az összes bolti cikkek lángot kaptak. Amit lehetett megmentettek. Maga a főispán is ségédkezett, a melynél a tűzoltók is Zsoldos Ferenc parancsnoksága alatt közreműködtek. Szerencsére, hogy az épület, — melyben óriási bazárok vannak — tüzet nem fogott, mert a plafon is beszakadt. Este még félkilenckor égett a tűzoltók dörckasan dolgoztak. A rendőrséget a főispán szigorúbb felügyeletre és segédkezésre utasította. Előttünk is csodálatosnak tűnt fel, hogy a mikor a főispán a mentési munkálatok közben csupa korom és csatak lett, a rendőrség stoikus nyugalommal állott sorfalat. A kár mintegy 8-10000 koronára becsülhető. Az épületben is van pár ezer korona kár. Kezdetben az a hír terjedt el, hogy a tüzet a villamosvezeték rövid zárlata okozta, az azonban, nem igaz. Sőt kályhatűz sem idézhette elő. A rendőrség lázasan kutatja, hogy mi idézte elő a tüzet?

Felolós szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.  
Kiadótulajdonosa »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

## Árverési hirdetés.

Közhirre tétetik, hogy Szentesen, Horváth Gyula-útca 32. számú háznál temetkezési berendezések, koporsók, díszletek és egyéb kellékek, **1911. Január hó 9-én délelőtt 10 órakor** bírói árverésen eladatnak.

**4** vagy **5** éves  
heti betét  
részletek  
jegyezhetők a  
SZENTES-VIDÉKI  
Takarékpénztárnál.

# GŐZMALOM

átalakítás miatt 1 drb. Ganz-féle hengerek, 5 drb. hengerszita és konkolyozó gépek. a legjobb állapotban, jutányos áron eladók.

A karácsonyi ünnepekre pedig mindennemű finom lisztetekt raktáron tartok és azok bármily mennyiségben a legjutányosabb áron beszerezhetőek nálam.

Tisztelettel:

Ifj. Zsoldos Ferenc  
gőzmalomtulajdonos.

Szentes város tanácsától.

10819—1910. sz.

## Hirdetmény.

Értesítem a közönséget, hogy azok részére, kik az 1911. évi március 31-ig jégvermeiket a városi jéggyárban termelt jéggel megtölteni akarják azon esetben, ha legalább 100 mázsa jéget vesznek a jég métermázsájának árát 2 koronában állapította meg a tanács. Szentes, 1910. december hó 15.

2—1 Dr. Mátéffy  
polgármester.

## Kiadó

útcai és udvari lakások 1911. április 24-től havi részletlevonásra — is villany és ártézikút bevezetéssel; ugyanott kútfelszerelés, ágas stb. használt divány és régi vasak eladók. Értekezni lehet a tulajdonossal Horváth Gyula-útca 34. szám alatt az udvari lakásban jobb oldalt. 3—1

## Három fontos cikk! Szén Cement Mész

nagyban waggonszámra, egy és több évikötésre, a legjobb minőségben jutányosan

Klár Andor cégnél

Debrecen,

Telefon 445. Piac útca 77. sz. Telefon 445.

← szerezhető be. →

Ne mulassza el ajánlatot kérni!

MŰSZAKI OSZTÁLY  
Gépészernöki tervek  
Gőzgépek, motorok  
Teljes malomberendezések  
Gépolaj, nyersolaj  
Műszaki cikkek  
Kedvező fizetési feltételek

BANKOSZTÁLY  
Törlesztéses kötvény  
és váltókölcsönök  
Birtok, erdőügyletek,  
parecellázás.

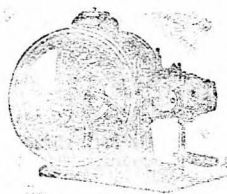
## Néhai Horváth Ilona

volt Nagy Sándorné örökösai váci lakosok kistökei és felsőréti 360 hold földjük apróbb részletekben is eladó. — Értekezni lehet, Szentesen Horváth Jenővel. 10V9

## EREDETI BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és  
nyersolajlocomobilok

Sürgöny-cím: Szabóék



Telefon: 76-48  
132-50

csak

Szabó Emil és Társánál

BUDAPEST, VI. Teréz körút 46. sz.  
Benzin motorok. Szívógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. 52—1  
Kérjük a címre ügyelni.

## ÉRTESÍTÉS.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy

**gőzmalomban**

mely átalakítások miatt szünetelt

**Az őrlést újból megkezdtem.**

Költséget és fáradságot nem kimélve, malmomat a legnagyobb igényeknek megfelelően újonnan berendeztem: gabonahántológéppel hengerekkel, sikszitákkal és lisztkeverővel szereltem fel, így abban a helyzetben vagyok, hogy mindenki

8—1

**saját buzájából kapja a lisztet**

sokkal szebb minőségben és kevesebb korpával és mindenkit gyorsan és pontosan kiszolgálhatok. A t. közönség eddigi bizalmát megköszönve Továbbra is kérem szives pártfogásukat:

Szentesen, 1910. november 12-én.

**Székely József.**

**A VILÁG LEGJOBB**

Az angol király



szállítója. Specialitás  
**KINGS BLEND**  
5 felsége az angol király  
five o'clock teája.



A Wales-i herceg



szállítója  
„U. K.” - TEÁK  
rendkívül kiadósak és  
fűszeresek.

Főraktár Szentesen: AÜSLÄNDER SÄNDORNÄL.

10-1

Oh jaj!



Megfojt ez az átkozott  
köhögés.

Köhögés, rekedtség és el-  
nyálkásodás ellen gyors  
és biztos hatásúak

**Egger mellpasztillái**

az étványat nem rontják  
és kítűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor.

Próbadoboz 50 fill.

Fő- és szétküldési raktár:

» **NÄDÖR** »  
GYÖGYSZERTÄR.

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!



Egger mellpasztilla  
csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Samuel Béla, Nyiri Bertalan, Török János, ifj. Várady  
L. Vecsey Miklós és Trajter Zoltán gyógyszerüzletekben. 26-1

**Ha építeni akar**

a szükséges **terveket** és **költ-  
ségvetést** okvetlenül

**Kiss Károly**

képesített kőművesmesterrel  
készítse el. mert az jó ízléssel ki-  
főgástan beosztással tervez és elvállal  
kisebb-nagyobb építkezéseket homlokzat-  
díszítéseket és átalakításokat is. La-  
kik III. ker. Zrínyi-útca 7. sz.

10-3

Jegyezze meg magának pontosan azt,  
hogy a

**PATHEPHON**

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-  
gép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.  
Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek  
egy tű nélküli Pathephonon játsszon.

**A PATHÉ FRÈRES, PARIS**  
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.  
Katalógus ingyen és bérmentve.

**Remek új magyar felvételek.**

**PATHE FRÈRES**  
WIEN, I,  
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva  
Szt. Pétervár, Odessa, Brüsszel,  
Amsterdam, Barcelona, Milánó,  
Lissabon, Bombay, Calcutta, Singa-  
pore, Szingai, Tokio stb.

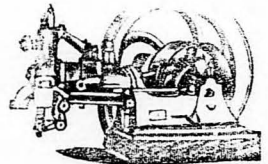
Czeglédi Fülöp I. ker. Szűrszabó N.  
Imre-útca 2. számú háza eladó.  
Rákóczi-téren levő házában egy üzlet-  
helyiség lakással együtt azonnal kiadó.  
— Ugyanott egy **billiárd asztal**  
olcsón eladó.

**Eladó és kiadó ház.**

**Drezdai Motorgyár**

részvénytársaság

Németország egyik legrégebb és  
legnagyobb motorgyára.



Szállít szakkörökben elismert legjobb  
gyártmányú  
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-  
**MOTOROKAT** és **LOCOMOBILOKAT**  
— valamint szivógázmotorokat —

**Meglepő újdonság!**

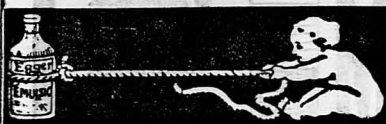
**EGYETEMES GENERATORUNKKAL**  
a tényleges lóerő  
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül  
Vezérképvelet: 26-2

**Gellért Ignác és Társa**

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91  
Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező üzleti feltételek

# EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.



Minden szülő adjon hideg idoszakban gyermekeinek Egger Emulsiót, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszt és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyheségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. 12—1

Egy üveg ára 2 kor. a gyógyszerárakban. Postán 3 üveget bérmentve 6 kor.-ért a pénz előzetes bektüldése után vagy utánvétellel küldi :

•NADOR gyógyszerár•. Budapest, VI., Váci körút 17. sz.

## Speciálista



és halhólyag óvszer különlegességeiben.

Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban.

Orrosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2—16 kor. 25—1

UJ! •AUTO VAGINAL SPRAY• UJ

a legmodernebb és legkényelmesebb női övkiölönlegesség. B

Ára 15 korona. Szétküldés s titkok rtás mellett Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

**KELET J.** orvos-sebészeti műszer- és gummiárúk gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca. 17. Alapított 1878. Telefon 13—76



## Dr. Johann Mária Farina

E Metzen am Dom KÖLNEN.

Az általam, a feltaláló saját eredeti receptje szerint készített

# KÖLNI VIZET

(Eau de Cologne) a világ összes hölgyei előszeretettel használják.

Kapható: Nyiri Bertalan »Hajnalhoz« címzett gyógyszerárában, Szentesen.

## Tanúsítvány az ESTERNÁZY COGNAC-ról.

En Gaszner Béle budapesti kir. közjegyző helyettese, Dr. Fürt Miksa ezenel tanúsítom az alább idézet jegyzőkönyvben foglalt tények valódiságát

## a Gróf Esterházi Géza-féle cognacgyár részvénytársaság

igazgatóságából alakult végrehajtó bizottság tagjainak megkeresése tolytán megjelentem mai napon a címzett részvénytársaságnak helyben VI. Váci ut 39. sz. alatt (saját házában) levő gyári helyiségeiben, ahol is mindenek előtt nevezett nrak felmutatták előttem eredetben a fővárosi VIII. számú pénzügyőri bizottság által felvett letétjegykönyvet a francia 2 Egrott féle készülékeken gyártott

## ESTERNÁZY COGNAC-ról

hivatalos okmányokat, valamint a fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságnak eredeti végzését. Ennek alapján konstatáltam, hogy a

## Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár részvénytársaság gyárában

a 2/496. és 3/478. számú Egrott-féle cognac-főző készülékek működésben vannak és hogy ezen folyton működő két készülék

1,752.000 liter bornak termelőképességére hivatalosan lett megállapítva.

További megkeresés folytán a címzett részvénytársaság raktárára levő kész cognac (bordestillat) mennyiségének megállapítása végett elmentem a társaságnak ugyanott levő pincéibe és az előttem eredetben felmutatott raktárkönyv betekintése, megvizsgálása, az egyes hordók megszemlélése és tényleges őrartalmuk megvizsgálása által megállapítottam, hogy a többször említett részvénytársaság raktárhelyiségében összesen

**178,262 liter Esterházi cognac (bordestillat) hordóban és ezenkívül 18,243 palack Esterházi cognacal töltve**

**B 6—1 van raktáron.**

A társasági főkönyv idevonatkozó számlájának megtekintése alapján konstatálom, hogy az

## ESTERNÁZY COGNACGYAR folyton főző adót fizet

és végül ugyane főkönyv megtekintése alapján konstatálom, hogy eddigelé a részvénytökre 640,000 kor. lett tényleg befizetve. — Minek hitelűl sajátkezű aláírással és hivatalos pecséttemmel jelen tanúsítványt kiadtam.

Budapestben, 1894. február hó 15.

Dr. FÜRTH MIKSA s. k. GASZNER BÉLA s. k. kir. közjegyző.